Adatok az „Erdészeti műszótár"-hoz.

Háromszékmegye északkeleti részében honos erdészeti szók.

Álladék: fanem-, kor- és különösen helyrajzilag a szomszédoktól elütő erdős terület.

Árnyék (árnyékoldal): északi oldal.

Aszuhegyü: csúcsaszályos.

Aszuság: száraz heverő ágrészek.

Avas: tilalmazott erdőrész. Igen gyakran dülőnév.

Befüggő: a község felé lejtő erdő.

Bingyó: bogyó, álgyümölcs, itt-ott gubacs is.

Bodó (bidó), kicsinyitve bodócs (bidócs): rügy.

Bojt: borókafenyő.

Boronafa: tartónak való szálfa.

Borsika: l. bojt.

Botfa: rudfa.

Burtukosfa: ismételve botolt, a vágásban visszahagyott göcsös vén fa.

Bütüfa: a szálfa tőrésze; derékfa: középrésze; végfa: sudara.

Ciher: silány, lerágott, roszszul nőtt fiatalos.

Cinkus: sors (cinkust huzni).

Csapás: hajk; csordajáró.

Cseplesz: a vágás után visszahagyott, összevissza görbült silány növedék.

Csere: tölgy.

Cseterfa: hasábfa.

Csián (csihán): csalán.

Csomó: rakás.

Csóva: tilalmi jel, mérnöki jel.

Dereglye: félszekér.

Derékut: a hegyoldal közepén végig vezető ut az élut és völgyut között.

Elróni: szálfát a szükséges hosszura vágni.

Elrudalni: rudfát kellő hosszura vágni.

Erdőlni: az erdőt használni.

Erdőnevelő hely: jó termőhely.

Észkos (északos) hely: északi kitérés.

Falom: limlom; l. asszuság.

Fázni: saját faszükségletet fedezni, fát tűzre rakni.

Fej (fő): forrás tája, melyből egy-egy főbb patak ered.

Fentő: küllő.

Gödör: mélység, rendesen olyan, melynek nincs vizlefolyása.

Görcs: göcs.

Gyéres: kiritkult erdőrész.

Gyüjteni: közeliteni.

Haj (fahaj): héj, kéreg.

Harap: erdőégés.

Hárs: háncs.

Hazanéző: l. befüggő.

Hidegoldal: l. árnyék.

Horgas: görbe.

Ikerfa: egy tuskóból eredt kettős sarjadék.

Jáhor: juhar, jávor.

Kapuláb: kapufélfa.

Kártya (kártyus): vizkupa, vizkanna.

Kaszat: farakás.

Keményfa: a törzs fája.

Kerékfal: keréktalp.

Kerékfej: kerékagy.

Kéreg: káva, lemez.

Kert: kerités, sövény.

Kokojsza : áfonya.

Láb : részlet (Parzelle).

Lapi : lomb, levél.

Lék : gödör.

Luczafenyő : Abies pectinata, helyenként Pinus Sylvestris.

Marasztaló : hepehupás sáros hely az utban.

Melegoldal : déli oldal.

Megzó : megjelez.

Növendék erdő : fiatalos.

Nyak : hágó.

Nyil : pászta.

Nyirvirics : nyirlé.

Nyúzni : hántani.

Ostorfa : gémes kutnál a meritő rud.

Ősfa : nagyméretü szálerdő.

Puszta : erdőtisztás.

Putrikás : korhadt.

Romlás : elemi csapások folytán összetörött erdőrész, annyi is mint asszuság.

Rontani : hasitani, repeszteni.

Sarju erdő : fiatalos.

Sasfa : határczölöp, kertczölöp.

Suvadás : földcsúszás.

Szádokfa : hársfa.

Selymék : kátyu.

Szárnyaló : nagyesésü mély utakon ezzel fékezik a szekeret vagy szánt. Áll pedig két oldalt kötött egy-egy rudfából, melyek az utat szegélyző partokhoz surlódnak.

Szelyk (szelyke) : láp, nevezetesen hidrotiónos forrás süppedékes helye.

Szénboglya: szenitő rakás.

Színdeszka: széldeszka.

Színfa: a törzs- és vastagabb ágfa (Derbholz).

Szivárvány: a betegeskedő fa oldalán, néha a kérgen is átütő fekete nedvfolyás.

Szömörke (szemerke): Abies excelsa.

Tábla: vágástér.

Terü (tere): teher.

Tőkére vágni: letarolni.

Tömött: sűrű.

Üstök: csomóba kötött (rendesen fenyő-)ágak, melyek szekér- vagy szán után kötve fékezőül szolgálnak.

Verő (verőfél, verőoldal) napsütött oldal, déli oldal.

Várnai Sándor.

Tiszántúl egyes vidékein használt szók.

Biharmegyében:

Gunfa vagy gonfa: sírfejfa, síremlékfa.

Hanczura: csemetekertekben az elvetett mag, vagy kikelt fiatal csemeték védelmére alkalmazott gyékény, vagy nádtakaró.

Csörmő: gubó, gubics.

Erdőbiró: erdőgondnok, erdész.

Csenderes: Kissebb kiterjedésü bokros hely, mely őzek, nyulak, fáczánok stb. tartózkodási, vagy buvó-helyéül szolgál.

Hancsik: határdomb, határjelző, mesgye; hancsikolni: határolni, mesgyélni.

Békés megyében:

Kotusviz: poshadt, állott kútviz.

Beörökiteni: más mivelési ághoz tartozó területet az erdőterülethez csatolni, beerdősiteni.

Sinfa: hasábfa, különösen méterölekbe rakásolt hasáb-tűzifa.

Toportyánféreg: Tiszántúl különösen a farkast, a székelyföldön a medvét, hivják igy, Békésmegyében pedig általában minden kártékony állatot féregnek nevez a köznép, igy pl. vaddisznót, vadmacskát, kányát, varjut, bögőlyt, szunnyogot stb.

Sejteni: a vadat észre venni, rátalálni, rábukkanni.

Hajdumegyében:

Kukó: kis (20—50 literes) hordó, kukóhordó.

Kutyafa: kötőfa, fahasáb, mit a boroshordók két oldalához támasztékul szoktak alkalmazni.

Ficzfa: fűzfa, (salix); rakottyafüz, reketyefüz: kecskefüz (s. caprea).

Seprő jeneszter: spartium scoparium.

Marostordamegyében:

Zsorda: dorong, fütykös, furkósbot, galyfa.

Husáng: suháng, vessző.

Hutyaró: suhogó, suháng, vessző.

Csutak: tuskó, csutka, tusakfa, különösen pedig a tuskónak földben levő része.

Cserebuga: tölgygubics.

Cserefa: cserfa és általában mindenféle tölgyfaj (quercus).

Borostyánfa: orgonafa (syringa vulgaris).

Ördögczérna: pongyola fanzár (Lycium barbarum).

Macskaméz: cseresnye, megy vagy szilvafa mézgája, gyantája.

Ékény: Calosoma; aranyosékény: C. sycophanta L.; bábrabló ékény: C. inquisitor.

Debreczen 1885. május 22. *Hajdu János*
erdőgyakornok.